

3₂.

Raport półroczny

**Zmiany
stosowanych w Unii
Europejskiej procedur i
praktyk
dotyczących
kontroli parlamentarnej**

Przygotowany przez sekretariat COSAC i przedstawiony podczas:

**LXII Konferencji Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów
Unii Europejskiej**

1–3 grudnia 2019 r. Helsinki

Opracowany po raz pierwszy przez sekretariat COSAC 14 października 2019 r. w oparciu o odpowiedzi na kwestionariusz rozesłany do parlamentów/izb.

Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Państw Unii Europejskiej (COSAC)

SEKRETARIAT COSAC

MTY 06 R 010, 70 rue Montoyer, B-1047 Bruksela, Belgia
E-mail: secretariat@cosac.eu | Tel: +32 2 284 3776

Spis treści

KONTEKST	iii
STRESZCZENIE	iv
ROZDZIAŁ 1		
OGÓLNY ZARYS DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTARNEJ	1
ROZDZIAŁ 2		
WSPÓŁPRACA MIĘDZYPARLAMENTARNA W LATACH 20. XXI WIEKU	8
ROZDZIAŁ 3		
OCENA RAPORTU PÓŁROCZNEGO	14

KONTEKST

Niniejszy dokument jest trzydziestym drugim raportem półrocznym Sekretariatu COSAC.

Raporty półroczne COSAC

Podczas XXX posiedzenia COSAC ustalono, że sekretariat COSAC będzie przygotowywał półroczne raporty rzeczowe, publikowane przed każdym posiedzeniem plenarnym konferencji. Celem tych raportów jest dokonanie przeglądu zmian w procedurach i praktykach Unii Europejskiej, istotnych z punktu widzenia kontroli parlamentarnej.

Wszystkie raporty półroczne są dostępne na stronie internetowej COSAC: <http://www.cosac.eu/documents/bi-annual-reports-of-cosac/>

Trzy rozdziały niniejszego raportu półrocznego opierają się na informacjach dostarczonych przez parlamenty narodowe państw członkowskich Unii Europejskiej oraz przez Parlament Europejski. Termin przesyłania [odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu do 32. raportu półrocznego](#) upłynął dnia 20 września 2019 r.

Ogólny projekt niniejszego raportu został przyjęty na spotkaniu przewodniczących COSAC, które odbyło się 21 lipca 2019 r. w Helsinkach.

Przyjęto ogólną zasadę, że raport nie zawiera odniesień do wszystkich parlamentów lub izb, które udzieliły odpowiedzi na dane pytanie. Zamiast tego posłużono się przykładami ilustrującymi omawiane kwestie.

Należy zauważyć, że w niektórych przypadkach respondenci mają możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru. Wynikiem tego są ewentualne różnice między całkowitą liczbą odpowiedzi na dane pytanie a całkowitą liczbą respondentów.

Pełne odpowiedzi otrzymane od 40 z 41 parlamentów narodowych/izb 28 państw członkowskich oraz Parlamentu Europejskiego można znaleźć w załączniku do raportu, który jest dostępny na stronie internetowej COSAC.

Dane liczbowe

Spośród 28 państw członkowskich Unii Europejskiej w 15 istnieje parlament jednoizbowy, zaś w 13 – dwuizbowy. Ze względu na istnienie zarówno systemów jednoizbowych, jak i dwuizbowych, w 28 państwach członkowskich Unii Europejskiej istnieje łącznie 41 izb parlamentów narodowych.

Parlamenty narodowe Austrii, Irlandii i Hiszpanii, choć dwuizbowe, przesłały pojedyncze zestawy odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu, zatem maksymalna liczba odpowiedzi na pytanie wynosi 39. Udzielono 38 odpowiedzi na kwestionariusz.

STRESZCZENIE

ROZDZIAŁ 1: OGÓLNY ZARYS DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTARNEJ

Celem pierwszego rozdziału 32. raportu półrocznego COSAC jest dokonanie przeglądu działań parlamentów/izb narodowych w dziedzinie spraw europejskich, zwłaszcza w odniesieniu do ich charakteru, adekwatności i skuteczności, oraz zebranie poglądów na temat ewentualnych reform mających na celu zwiększenie wpływu ich wkładu na europejski proces legislacyjny.

Większość parlamentów/izb*, które udzieliły odpowiedzi, uważa, że ich prawa udziału i wywierania wpływu na polityki UE, dziesięć lat po Traktacie z Lizbony, są odpowiednie, natomiast nieduża większość przyznała, że dokonała oceny skuteczności swoich praktyk kontroli parlamentarnej.

Ponadto większość respondentów stwierdziła, że ich rządy odpowiednio informowały ich o politykach UE. Respondenci ci potwierdzili, iż są zadowoleni ze swojej roli kontrolnej w odniesieniu do stanowisk kierowniczych w Radzie UE.

Jeżeli chodzi o ich udział i narzędzia wywierania wpływu, większość parlamentów/izb narodowych stwierdziła, że regularnie wydaje uzasadnione opinie lub przekazuje uwagi w kontekście dialogu politycznego z Komisją Europejską. Tylko niewielki odsetek uznał jednak, że narzędzia te wpłynęły na rezultaty na szczeblu UE.

W celu zwiększenia wpływu wywieranego przez ich pracę, większość respondentów podkreśliła potrzebę ulepszenia lub zreformowania sposobu włączania ich wkładu do europejskiego procesu legislacyjnego w obecnych ramach traktatowych. W tym zakresie większość parlamentów/izb zadeklarowała, że ich wkład w treść proponowanego prawodawstwa powinien być głównie rozpatrywany w odnośnych grupach roboczych Rady. Mniejszość parlamentów/izb wskazała służby Komisji Europejskiej odpowiedzialne za prawodawstwo i odnośne komisje Parlamentu Europejskiego. Znaczna liczba parlamentów/izb stwierdziła jednak, że taki wkład powinien być rozpatrywany we wszystkich trzech instytucjach UE.

* Parlament Europejski wyraźnie wspominał, że pierwszy rozdział go nie dotyczy.

ROZDZIAŁ 2: WSPÓŁPRACA MIĘDZYPARLAMENTARNA W LATACH 20. XXI WIEKU

Celem drugiego rozdziału 32. raportu półrocznego jest ocena wartości dodanej współpracy międzyparlamentarnej w celu określenia możliwości jej wzmocnienia w nadchodzącej dekadzie. Rozdział ten ma na celu w szczególności podsumowanie poglądów parlamentów/izb na temat istniejących form współpracy międzyparlamentarnej oraz zgromadzenie ich opinii na temat sposobu jej dalszego rozwoju w przyszłości.

Wyrażając swoje opinie na temat wkładu współpracy międzyparlamentarnej w dobre funkcjonowanie UE, parlamenty/izby zwróciły uwagę przede wszystkim na wymianę informacji, poglądów, opinii i najlepszych praktyk, a w następnej kolejności na umożliwienie lepszej koordynacji, głównie w kontekście wywierania wpływu na instytucje i ustawodawstwo Unii, oraz na poprawę nadzoru i kontroli parlamentarnej, w tym w ramach analizy zgodności z zasadą pomocniczości.

Jeżeli chodzi o obszary współpracy międzyparlamentarnej, które należałoby dalej rozwijać jako obszary o wysokim priorytecie w przyszłości, respondenci skoncentrowali się głównie na monitorowaniu zasad pomocniczości i proporcjonalności, współpracy w zakresie kontroli wniosków ustawodawczych i polityk budżetowych oraz rozliczaniu rządów, a także na wymianie informacji i najlepszych praktyk.

Większość respondentów dostrzegła potrzebę ulepszenia lub zreformowania obecnych ram współpracy

międzyparlamentarnej. Respondenci przedstawili wiele różnych sugestii dotyczących sposobów wykonania tego zadania.

Aby dokonać oceny poziomu administracyjnego współpracy międzyparlamentarnej, kwestionariusz koncentruje się na roli i zadaniach przedstawicieli parlamentów narodowych i urzędników łącznikowych w Brukseli oraz na roli i zadaniach przedstawicieli i urzędników łącznikowych Sekretariatu COSAC. Większość respondentów nie widzi potrzeby dalszego rozwijania lub modyfikowania roli przedstawicieli parlamentów narodowych i urzędników łącznikowych w Brukseli. Opinie na temat tego, czy sekretariat COSAC mógłby zostać w przyszłości zaangażowany we wspieranie innych cyklicznych konferencji międzyparlamentarnych, były podzielone.

ROZDZIAŁ 3: OCENA RAPORTU PÓLROCZNEGO

Celem trzeciego rozdziału 32. raportu półrocznego COSAC jest ustalenie, czy istnieje potrzeba zreformowania lub zastąpienia formatu, częstotliwości oraz treści obecnego sprawozdania półrocznego.

Większość parlamentów/izb, które udzieliły odpowiedzi, uważa, że raport półroczny jest podstawowym elementem pracy COSAC, natomiast mniej niż połowa wszystkich respondentów uważa, że tak nie jest. Większość parlamentów/izb, które odpowiedziały twierdząco, uznała wymianę najlepszych praktyk i opinii parlamentarnych dotyczących polityk UE za główny wkład raportu do COSAC. Niektóre parlamenty/izby zwróciły uwagę, że raportu nie omówiono w ostatnim czasie na posiedzeniu plenarnym COSAC oraz że należy podjąć działania mające na celu włączenie do raportu debaty politycznej oraz konkluzji w celu podniesienia jego wartości dodanej.

Większość parlamentów/izb była także zdania, iż raporty w obecnej formie stanowią wystarczająco rzetelny opis rozpiętości opinii reprezentowanych w poszczególnych parlamentach/izbach.

Opinie były jednak podzielone co do częstotliwości publikacji, przy czym połowa respondentów oświadczyła, że raport powinien być nadal publikowany co pół roku, a druga połowa oświadczyła, że o wydawaniu lub niewydawaniu raportu powinny decydować poszczególne prezydencje.

Większość parlamentów/izb uważa za konieczne dokonanie reformy lub zmiany formatu i treści raportu półrocznego, a mniejszość parlamentów/izb wyraziła swoje zadowolenie z obecnego formatu i treści raportu. Sugestie dotyczące sposobów dokonania reformy lub zastąpienia raportu były jednak bardzo różne.

Jeżeli chodzi o określenie głównej roli raportów półrocznych w zakresie wzmocnienia współpracy międzyparlamentarnej w UE lub zdolność ich odpowiednich parlamentów/izb do wpływania na politykę UE, wielu respondentów uznawało przedstawienie najlepszych praktyk jako głównego wkładu raportu półrocznego, natomiast niektórzy respondenci podkreślali fakt, iż w raporcie zapewniono punkty odniesienia dla praktyki parlamentarnej oraz że służy on jako narzędzie do analizy porównawczej. Niektóre parlamenty/izby stwierdziły, iż raport jest przydatny, jeżeli chodzi o dokonywanie przeglądu ich odnośnych działań w dziedzinie współpracy międzyparlamentarnej i praktyk kontrolnych, co umożliwia im doskonalenie własnych procedur.

Wiele parlamentów/izb uznaje również wartość raportu półrocznego zarówno jako historycznego, jak i okresowego przeglądu opinii parlamentarnych i poglądów dotyczących konkretnych kwestii oraz zauważa, że w przypadku braku takiego dokumentu trudno byłoby uzyskać podobny przegląd.

ROZDZIAŁ 1

OGÓLNY ZARYS DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTARNEJ

W pierwszym rozdziale 32. raportu półrocznego COSAC dokonano przeglądu działań parlamentów/izb narodowych w dziedzinie spraw europejskich, zwłaszcza w odniesieniu do ich charakteru, adekwatności i skuteczności.

Ponadto w rozdziale tym zebrano poglądy parlamentów/izb narodowych na temat ewentualnych reform mających na celu zwiększenie wpływu ich wkładu w europejski proces legislacyjny.

Parlament Europejski wyraźnie stwierdził, że niniejszy pierwszy rozdział jego nie dotyczy.

i. Ogólny zarys udziału i wpływu parlamentów narodowych na polityki europejskie

21 z 32 parlamentów/izb, uważa, że ich prawa udziału i wywierania wpływu na polityki europejskie, dziesięć lat po Traktacie z Lizbony, są odpowiednie, natomiast 11 parlamentów/izb stwierdza, że tak nie jest.

Wielu respondentów, którzy odpowiedzieli twierdząco, odniosło się do krajowych zapisów konstytucyjnych (fińska *Eduskunta*, niemiecki *Bundesrat*, szwedzki *Riksdag*), lub prawodawstwa i przepisów (niemiecki *Bundesrat*, włoski *Senato della Repubblica*), wskazując na kontrolę parlamentarną nad rządami jako na instrument służący do wywierania wpływu na polityki i przepisy europejskie (niderlandzka *Eerste Kamer*, fińska *Eduskunta*, włoski *Senato della Repubblica*, luksemburska *Chambre des Députés*, szwedzki *Riksdag*). Niderlandzka *Eerste Kamer* dodała ponadto, że kontrolowanie podejmowania decyzji przez Radę pozostaje dla niej trudne ze względu na brak przejrzystości w procesie legislacyjnym. Maltańska *Kamra tad-Deputati* podkreśliła, że istotne jest wdrożenie istniejących uprawnień i ról powierzonych parlamentom narodowym w jak najbardziej skuteczny sposób.

Fińska *Eduskunta* oraz szwedzki *Riksdag* zadeklarowały, że w ich zapisach konstytucyjnych zapewniono odpowiedni i adekwatny udział parlamentarny w procesie legislacyjnym UE.

Niektóre parlamenty/izby odniosły się do mechanizmu kontroli zasady pomocniczości (niemiecki *Bundesrat*, włoski *Senato della Repubblica*) i dialogu politycznego (włoski *Senato della Repubblica*) jako sposobu uczestnictwa na poziomie UE. Węgierski *Országgyűlés* zauważył, że możliwe do wykorzystania prawa do uczestnictwa rozszerzono na mocy Traktatu z Lizbony, jednak zwrócił on także uwagę na fakt, iż doświadczenie z trzema żółtymi kartami wykazało, że bezpośredni wpływ uzasadnionych opinii jest ograniczony. Portugalska *Assembleia da República* zasugerowała, że rosnące zaangażowanie i wpływ parlamentów narodowych widoczne są przede wszystkim we wzmacnianiu współpracy międzyparlamentarnej w konkretnych dziedzinach, takich jak Europol, Eurojust, zarządzanie gospodarcze czy WPZiB/WPBiO.

Respondenci, którzy odpowiedzieli przecząco, wyjaśnili, że konieczne jest większe zaangażowanie ze strony krajowych, regionalnych i lokalnych zainteresowanych stron (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*) lub że należałoby dokonać ulepszeń, zwłaszcza jeżeli chodzi o mechanizm kontroli zasady pomocniczości (niderlandzka *Tweede Kamer*, cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, czeski *Senát*, francuski *Sénat*), oceny skutków (niderlandzka *Tweede Kamer*, czeski *Senát*) i przejrzystość podejmowania decyzji w UE (czeski *Senát*). Austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat* wymieniły także sugestie grupy zadaniowej ds. zasad pomocniczości, proporcjonalności i uzyskiwania lepszych rezultatów przy mniejszych nakładach pracy (zespół zadaniowy), jako sposób na dalsze konstruktywne działania. Niektóre parlamenty/izby zaapelowały o opracowanie prawa do inicjatywy / procedury „zielonej kartki” (austriackie *Nationalrat* i

Bundesrat, duński *Folketing*, francuskie *Assemblée nationale* i *Sénat*), przy czym francuskie *Assemblée nationale* zasugerowało także, że mechanizm kontroli zasady pomocniczości jest zbyt skomplikowany oraz że należy wzmocnić dialog polityczny. Grecki *Vouli ton Ellinon* zauważył, że głównym przedmiotem zainteresowania nie jest już kontrola zasad pomocniczości, ale dialog polityczny, co jednak nie pociągnęło za sobą żadnych konkretnych zobowiązań ze strony Komisji Europejskiej. Cypryjski *Vouli ton Antiprosopon* przedstawił podobną obserwację, zauważając, że nie obowiązuje żaden mechanizm w celu zapewnienia, aby instytucje Unii należycie brały pod uwagę wkład parlamentów narodowych w ramach dialogu politycznego. Czeska *Poslanecka snemovna* także zaapelowała o większy wpływ na polityki UE oraz o lepszej jakości informacje zwrotne od Komisji Europejskiej.

Duński *Folketing* stwierdził, że rola parlamentów narodowych w UE nie powinna ograniczać się do roli „strażników zasady pomocniczości” oraz dodał, że zamiast tego parlamenty powinny być bardziej aktywnie zaangażowane w podejmowanie decyzji przez UE w celu odzyskania wpływu w odniesieniu do rozwoju polityk unijnych na różnych etapach unijnego procesu podejmowania decyzji.

Na pytanie o to, czy od 2010 r. dany parlament/izba dokonały oceny skuteczności swoich praktyk w zakresie kontroli, 20 z 37 parlamentów/izb, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie, odpowiedziało twierdząco, natomiast 17 – przecząco.

Uszczegóławiając swoje odpowiedzi, wiele parlamentów/izb odniosło się do regularnych (niderlandzka *Tweede Kamer*, fińska *Eduskunta*, niemiecki *Bundesrat*, rumuński *Senat*, brytyjska Izba Lordów), (czeski *Senát*, portugalska *Assembleia da República*) lub dwuletnich (rumuńska *Camera Deputatilor*) ocen, natomiast niderlandzka *Eerste Kamer* stwierdziła, że przeprowadzanie takich ocen jest trudne.

Francuski *Sénat* przedstawił zadowalające wyniki, jeżeli chodzi o stopień uwzględnienia jego opinii przez Komisję Europejską, natomiast fińska *Eduskunta* i szwedzki *Riksdag* zadeklarowały, że ich praktyki kontrolne są, odpowiednio, skuteczne i właściwe. Inne parlamenty/izby które dokonały oceny swoich praktyk kontrolnych, odniosły się ponadto do następujących punktów:

- zapewnienie skutecznej koordynacji swoich rządów i kontroli nad nimi (niderlandzka *Tweede Kamer*, rumuńskie *Camera Deputatilor* i *Senat*, brytyjska Izba Lordów);
- zapewnienie wpływu na wczesnym etapie unijnego procesu legislacyjnego (szwedzki *Riksdag*) oraz lepsze i wcześniejsze informowanie na temat najważniejszych tematów podejmowanych w Radzie (duński *Folketing*);
- zwiększenie współpracy międzyparlamentarnej (niderlandzka *Tweede Kamer*) oraz zwiększenie wagi uzasadnionych opinii przez lepszą koordynację z pozostałymi parlamentami narodowymi (niemiecki *Bundestag*, szwedzki *Riksdag*);
- zapewnienie spójnego podejścia do kontroli oraz tego samego poziomu intensywności kontroli wśród różnych zaangażowanych członków i komisji (niemiecki *Bundestag*, luksemburska *Chambre des Députés*);
- usprawnienie mechanizmu kontroli zasady pomocniczości przez przedłużenie (niderlandzka *Tweede Kamer*) ośmiotygodniowego terminu przeprowadzenia kontroli (niemiecki *Bundestag*) lub lepsze zarządzanie tym terminem;
- zapewnienie odpowiednich działań następczych na skutek uzasadnionych opinii (niemiecki *Bundestag*, szwedzki *Riksdag*);
- skoncentrowanie kontroli na wnioskach, które uważane są za najistotniejsze (portugalska *Assembleia da República*, maltańska *Kamra tad-Deputati*).

Czeski *Senát* oświadczył, że mimo iż na podstawie jego ocen wdrożono różne zmiany, istnieją wyraźne

ograniczenia natury prawnej i politycznej, jeżeli chodzi o skuteczność kontroli, takie jak brak odpowiedzialności rządu wobec izby, podejście Komisji do dialogu politycznego oraz ograniczone zainteresowanie senatorów.

Inne parlamenty/izby oświadczyły, że nie przeprowadziły żadnych ocen w tym zakresie, ale mimo to wydały raporty świadczące o możliwości odegrania bardziej aktywnej roli (słoweński *Državni svet*) lub zmieniły wewnętrzne przepisy lub metody w celu optymalizacji kontroli (irlandzkie *Houses of the Oireachtas*, litewski *Seimas*, portugalska *Assembleia da República*). Estoński *Riigikogu* zadeklarował, że przeprowadził wewnętrzną analizę, której wyniki nie były jeszcze dostępne. Zarówno w irlandzkim *Houses of the Oireachtas*, jak i portugalskiej *Assembleia da República* zauważono, że wybierane są inicjatywy istotne z punktu widzenia odnośnej komisji, co skutkowało włączeniem ich do głównego nurtu prac.

Ponadto włoski *Senato della Repubblica* wskazał, że Traktat z Lizbony przyczynił się do promowania znajomości unijnych zagadnień, zwiększył przepływ informacji do parlamentów narodowych i zapewnił opartą na lepszym zrozumieniu transpozycję prawa Unii. Brytyjska *Izba Lordów* oświadczyła, że jej komisja skoncentrowała swoją uwagę głównie na dokumentach, które mogłyby okazać się istotne lub mieć znaczenie dla Zjednoczonego Królestwa w kontekście pobrexitowym.

ii. Prawo parlamentów narodowych do informacji i kontroli nad swoimi rządami

Trzydzieści parlamentów/izb spośród 34 uznało, że ich rządy udzielały im adekwatnych informacji na temat polityk UE, podczas gdy cztery spośród nich uznały, że tego nie robiły.

W odpowiedzi na prośbę o rozwinięcie myśli, większość respondentów nawiązała do wewnętrznych przepisów, które umożliwiły im otrzymywanie od swoich rządów informacji o politykach UE i stanowiskach w Radzie w sposób obowiązkowy, aktywny, regularny lub adekwatny (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*, belgijska *Chambre des représentants*, chorwacki *Hrvatski sabor*, czeski *Senát*, cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, francuski *Sénat*, duński *Folketing*, niemiecki *Bundestag*, niemiecki *Bundesrat*, włoski *Senato della Repubblica*, litewski *Seimas*, słowacka *Národná rada*, słoweński *Državni zbor*, szwedzki *Riksdag*). Ponadto niektóre parlamenty/izby wspomniały o dyskusjach z urzędnikami państwowymi i ministrami podczas posiedzeń plenarnych (niderlandzka *Eerste Kamer*, austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*) lub posiedzeń komisji (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*, belgijska *Chambre des représentants*, francuski *Sénat*, portugalska *Assembleia da República*, rumuński *Camera Deputaţilor*, rumuński *Senat*).

Czeska *Poslanecká sněmovna* dodała, że posiada bezpośredni dostęp do szeregu rządowych baz danych oraz że wszystkie dokumenty i stanowiska/opinie rządu były dostępne bez potrzeby składania oficjalnego wniosku o ich udostępnienie. Inni podkreślili, że ich poziom informacji zależał od tematyki (belgijska *Chambre des représentants*, francuskie *Assemblée nationale*) oraz od poziomu koordynacji między parlamentem a rządem (francuskie *Assemblée nationale*) lub skuteczności rządu (brytyjska *Izba Lordów*). Trzy parlamenty/izby podkreśliły swoją możliwość uzyskania dostępu do dodatkowych informacji i dokumentów na żądanie (czeski *Senát*, niderlandzka *Eerste Kamer*, niemiecki *Bundestag*), a litewski *Seimas* nawiązał do przepisów konstytucyjnych, umożliwiających mu zalecanie stanowisk, jakie miałby zająć rząd. Belgijska *Chambre des représentants* oraz belgijski *Sénat* oświadczyli, że ich premier udostępniał *ex-ante* i *ex-post* informacje o wszystkich posiedzeniach Rady Europejskiej.

Niektórzy respondenci podkreślili, że podjęli kroki w celu ulepszenia przepływu informacji od swoich rządów (niderlandzka *Tweede Kamer*, maltańska *Kamra tad-Deputati*, grecki *Vouli ton Ellinon*) lub zaznaczyli potrzebę większej przejrzystości na szczeblu Rady (niderlandzka *Tweede Kamer*, niderlandzka

Eerste Kamer). Cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, duński *Folketing* oraz niemiecki *Bundesrat* zauważyły, że

3

pojawiły się apele o otrzymywanie bardziej kompletnych i lepszych informacji od rządów, przynajmniej ze strony niektórych partii politycznych. Dwóch respondentów nie zajęło w tej sprawie oficjalnego stanowiska (irlandzki *Houses of the Oireachtas*, hiszpańskie *Cortes Generales*), jednak irlandzki *Houses of the Oireachtas* przyznał, że otrzymywał od rządu noty informacyjne dotyczące proponowanych przepisów UE.

Dwadzieścia siedem parlamentów/izb spośród 30 odpowiedziało twierdząco na pytanie, czy były zadowolone ze swojej roli kontrolnej dotyczącej stanowisk wyrażanych przez rząd w Radzie UE, podczas gdy trzy nie były zadowolone.

Na prośbę o rozwinięcie myśli 22 parlamentów/izb uszczegółowiło swoje odpowiedzi, a niektóre podkreśliły odbywające się regularne dyskusje lub spotkania ze swoimi rządami lub otrzymywane od nich powiadomienia (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*, węgierski *Országgyűlés*, maltańska *Kamra tad-Deputati*, słowacka *Narodna rada*, słoweński *Državni svet*), chociaż usprawnienia w tym procesie współpracy były nadal możliwe (maltański *Kamra tad-Deputati*). W tym względzie duński *Folketing* przywołał powtarzające się dyskusje na temat jego uprawnień *vis-a-vis* jego rządu oraz wielu dostosowań proceduralnych, z których najnowsze miało miejsce w tym roku.

Trzy parlamenty/izby wskazały na brak uprawnień względem ich rządów, jednak zadeklarowały, że są zadowolone ze wsparcia ze strony organów wykonawczych (cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, czeski *Senat*, brytyjska *Izba Lordów*), podczas gdy inne wskazały na potrzebę zwiększenia przejrzystości na szczeblu Rady (niderlandzka *Eerste Kamer*, niderlandzka *Tweede Kamer*, brytyjska *Izba Lordów*). Ponadto niderlandzka *Tweede Kamer* odwołała się do swoich starań, szczególnie podjętych w ramach posiedzeń COSAC i za pośrednictwem swojego wniosku o opinię Komisji Weneckiej, której zaprezentowania spodziewano się w dniu 10 października 2019 r., na rzecz zwiększenia przejrzystości w europejskim procesie decyzyjnym oraz wzmocnienia kontroli demokratycznej niderlandzkiego parlamentu w UE i strefie euro.

Szereg parlamentów/izb wyraźnie wspominał o obowiązku ich rządów w zakresie składania sprawozdań, wyjaśnień i udostępniania informacji *ex-ante* i *ex-post* (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*, niemiecki *Bundestag*, grecki *Vouli ton Ellinon*, włoski *Senato della Repubblica*, szwedzki *Riksdag*), jak również do uwzględniania ich stanowisk podczas negocjacji z Radą (niemiecki *Bundesrat*, włoski *Senato della Repubblica*). Ponadto niemiecki *Bundesrat* podkreślił, że ma prawo do wydawania wiążących opinii w kwestiach, które zgodnie z prawem krajowym podlegają wyłącznym kompetencjom *Länder*. Podobnie francuski *Sénat* wskazał, że większość jego stanowisk bronił rząd, choć dodał, że wskazane byłoby uwzględnianie w większym stopniu parlamentów narodowych/izb w negocjacjach, podczas gdy rumuńska *Camera Deputaţilor* oświadczyła, że kontrola nad rządem jest ogólną praktyką, wynikającą z przepisów konstytucyjnych.

Chociaż niektóre parlamenty/izby zadeklarowały, że kontrola nad ich rządami była skuteczna (fińska *Eduskunta*) lub odpowiednia (niderlandzka *Eerste Kamer*), trzech respondentów wstrzymało się od wskazania, na ile zadowolający jest ten system (chorwacki *Hrvatski sabor*, niemiecki *Bundestag*, irlandzki *Houses of the Oireachtas*), a chorwacki *Hrvatski sabor* wskazał na różnicę zdań wśród jego członków.

iii. Wkład parlamentów narodowych w ramach UE

Dwadzieścia pięć spośród 37 odpowiadających parlamentów/izb regularnie wydawało uzasadnione opinie lub uczestniczyło w dialogu politycznym z Komisją Europejską, podczas gdy reszta tego nie robiła. Spytane, czy ich zdaniem ich uzasadnione opinie lub uczestnictwo w dialogu politycznym z Komisją Europejską przyniosło skutki na szczeblu UE, 11 parlamentów/izb udzieliło twierdzących odpowiedzi, 12 przeczących odpowiedzi, a 12 nie wyraziło zdania w tej kwestii.

Te, które udzieliły twierdzących odpowiedzi, uznały, że zarówno uzasadnione opinie, jak i wkład w kontekście dialogu politycznego, były w ujęciu ogólnym skutecznymi narzędziami, które przyniosły skutki na szczeblu UE (słowacka *Národná rada*) lub zostały odpowiednio omówione z Komisją Europejską (niemiecki *Bundesrat*). Duński *Folketing* przywołał projekt Monti II, który Komisja Europejska zdecydowała się wycofać na skutek skarg ze strony parlamentów narodowych. Rumuńska *Camera Deputatilor* oraz rumuński *Senat* nawiązali do odpowiedzi Komisji Europejskiej i zauważyli, że można uznać, że opinie do pewnego stopnia przynoszą skutki. Ponadto brytyjska *Izba Lordów* podkreśliła swoje aktywne zaangażowanie w pracę Komisji Europejskiej, jednak wyraziła ubolewanie z powodu braku zaangażowania Komisji w kwestie niedotyczące brexitu od 2016 r. Cypryjski *Vouli ton Antiprosopon* uzasadnił swoją odpowiedź nawiązując do faktu, że do uwag tej izby związanych z określonymi wnioskami ustawodawczymi odniesiono się jedynie w ograniczonej liczbie przypadków.

Włoski *Senato della Repubblica* zauważył, że choć trudno było ocenić, czy jego stanowisko przyniosło jakiś skutek, należy podkreślić, że wpływ sporządzonych przez niego dokumentów zależał od ich treści oraz od zdolności włoskich podmiotów do negocjacji.

Węgierski *Országgyűlés* uznał uzasadnione opinie za adekwatne narzędzie służące do podkreślania problemów, z jakimi mierzyły się państwa członkowskie w związku z projektem wniosku ustawodawczego.

Spośród 12 parlamentów/izb, które udzieliły przeczących odpowiedzi, niderlandzka *Eerste Kamer* zauważyła, że uzasadnione opinie nie wpłynęły w zauważalny sposób na stanowisko Komisji Europejskiej. Fińska *Eduskunta* przyznała, że nigdy lub rzadko kiedy wydawała uzasadnione opinie lub angażowała się w dialog polityczny z uwagi na swoją ocenę, że narzędzia te nie miały żadnego wpływu na wyniki procedur ustawodawczych oraz dodała, że omawianie aktów, które już zostały skierowane do Rady, było mniej skuteczne niż instruowanie organów wykonawczych co do stanowiska, jakie należy przyjąć.

Czeski *Senát* oświadczył, że choć zdawało się jakoby dialog polityczny nie miał żadnego wpływu na samą Komisję, niemniej zdarzały się rzadkie wyjątki, takie jak zielona kartka na rzecz ograniczenia marnotrawienia żywności, jak również wskazał, że jedynie wspólne działania poprzez mechanizm kontroli zasady pomocniczości lub działania za pośrednictwem przedstawicieli rządów mogły wpłynąć na wyniki na szczeblu UE.

Maltańska *Kamra tad-Deputati* również przedstawiła mieszane stanowisko i podkreśliła, że uzasadnione opinie nie miały większego wpływu na poszczególne wnioski ustawodawcze, jednak przyznała, że parlamenty narodowe dysponują potężnym narzędziem, do którego mogą odwołać się w przypadku wykroczenia przez Komisję Europejską poza swoje kompetencje. Austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat* podkreśliły potrzebę, aby Komisja Europejska zwracała większą uwagę na wkład parlamentów narodowych, a polski *Sejm* wyraził ubolewanie, że narzędzia parlamentów narodowych nie miały rzeczywistego wpływu na proces podejmowania decyzji w UE. Słoweński *Državni svet* przyznał, że dotychczas nie wydał żadnej uzasadnionej opinii.

Portugalska *Assembleia da República* zaznaczyła, że w wielu przypadkach odpowiedzi Komisji Europejskiej były niedostatecznie uzasadnione i opóźnione.

Luksemburska *Chambre des Députés* nie wyraziła żadnej opinii w tej kwestii i uściśliła, że analiza odpowiedzi Komisji Europejskiej na ich wkład nie pozwalała na ustalenie, czy ich opinie miały wpływ na wyniki, czy też nie. Irlandzkie *Houses of the Oireachtas* także odnotowały, że ich parlament nie przyjął

żadnego stanowiska, jednak oświadczyły, że jego komisje parlamentarne nieformalnie wyraziły zróżnicowane poglądy na tę kwestię.

Na pytanie, czy dostrzegały potrzebę ulepszenia lub zreformowania sposobu, w jaki ich wkład włączony zostaje do europejskiego procesu legislacyjnego w obecnych ramach traktatowych, znaczna większość parlamentów/izb (24 z 31) udzieliła twierdzącej odpowiedzi, a siedem – przeczącej.

Na prośbę o uszczegółowienie swoich odpowiedzi respondenci odwoływali się głównie do możliwości:

- Opracowania i wdrożenia procedury zielonej kartki (cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, włoska *Camera dei deputati*, włoski *Senato della Repubblica*, polski *Sejm*, portugalska *Assembleia da República*, słoweński *Državni svet*, brytyjska *Izba Lordów*), oraz włączenia się parlamentów narodowych już od wczesnego etapu do cyklu politycznego (niemiecki *Bundestag*, portugalska *Assembleia da República*, rumuńska *Camera Deputaţilor*);
- Zapewniania przez Komisję Europejską bardziej szczegółowych i wiarygodnych informacji, jeżeli chodzi o planowanie poszczególnych wniosków, w celu ułatwienia planowania pod kątem analizy zgodności z zasadą pomocniczości przez parlamenty narodowe (szwedzki *Riksdag*), jak i wydłużenia ośmiotygodniowego okresu na analizę zgodności z zasadą pomocniczości (portugalska *Assembleia da República*), czy to poprzez nieuwzględnianie okresów niepracujących związanych z Bożym Narodzeniem, Wielkanocą i wakacjami letnimi (węgierski *Országgyűlés*, luksemburska *Chambre des Députés*, szwedzki *Riksdag*) lub poprzez ustalenie nowego okresu 12 tygodni (polski *Sejm*, szwedzki *Riksdag*);
- Wzmocnienia mechanizmu kontroli zasady pomocniczości poprzez „uczynienie go bardziej wydajnym i wprowadzenie rzeczywistego wpływu parlamentów narodowych na projekty aktów ustawodawczych” (polski *Sejm*), wzmocnienia procedury żółtej i pomarańczowej kartki (polski *Senat*) oraz wprowadzenia procedury czerwonej karki (niderlandzka *Tweede Kamer*);
- Zobowiązania ze strony Komisji Europejskiej do rozważania nie tylko kwestii pomocniczości, ale także argumentów dotyczących proporcjonalności, legalności i treści wniosków (portugalska *Assembleia da República*) oraz akceptacji argumentacji dotyczącej proporcjonalności w uzasadnionych opiniach (cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, rumuńska *Camera Deputaţilor*);
- Umożliwienia przeprowadzania *ex-post* analiz zgodności z zasadą pomocniczości, gdy tylko Parlament Europejski i Rada osiągną ostateczne porozumienie względem każdego z wniosków (rumuńska *Camera Deputaţilor*);
- Zwrócenia się do Komisji Europejskiej o poważniejsze potraktowanie uzasadnionych opinii i wkładu parlamentów narodowych (polski *Senat*), zwłaszcza poprzez udzielanie szybszych i bardziej szczegółowych odpowiedzi (czeska *Poslanecká sněmovna*, niderlandzka *Eerste Kamer*, estoński *Riigikogu*, portugalska *Assembleia da República*, rumuńska *Camera Deputaţilor*, rumuński *Senat*), poprzez obniżenie progu wymaganego do udzielenia szczegółowych odpowiedzi na uzasadnione opinie parlamentów narodowych (niemiecki *Bundesrat*) oraz poprzez wskazanie w jaki sposób odniesiono się do obaw parlamentów narodowych dotyczących pomocniczości (cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*);
- Omawiania wkładu wszystkich parlamentów narodowych (fińska *Eduskunta*), uzasadnionych opinii, które uruchomiły mechanizm pomarańczowej kartki (francuski *Sénat*), lub rezolucji parlamentów narodowych (francuskie *Assemblée nationale*) w odpowiednim składzie Rady, najlepiej z wprowadzeniem wygłoszonym przez przedstawiciela danego państwa (fińska *Eduskunta*);

- Utworzenia strony internetowej, na której będą przedstawione wszystkie dokumenty od wszystkich zaangażowanych instytucji, jak również postęp w zakresie procedury ustawodawczej (niderlandzka *Eerste Kamer*), oraz zwiększonej przejrzystości na szczeblu Rady (niderlandzka *Eerste Kamer*, luksemburska *Chambre des Députés*);
- Bazowania działań na wynikach zespołu zadaniowego (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*, czeski *Senát*);
- Zapewnienia Parlamentowi Europejskiemu prawa inicjatywy (włoska *Camera dei deputati*, włoski *Senato della Repubblica*) oraz lepszego korzystania z istniejących narzędzi (maltańska *Kamra tad-Deputati*, portugalska *Assembleia da República*), w tym poprzez bardziej intensywne kontakty ze sprawozdawcami Parlamentu Europejskiego (grecki *Vouli ton Ellinon*).

Ponadto szwedzki *Riksdag* podkreślił, że instytucje Unii nie powinny rozpoczynać negocjacji w sprawie wniosków upływem okresu analizy zgodności z zasadą pomocniczości, a irlandzki *Houses of the Oireachtas* wskazał, że najprawdopodobniej poparłby ulepszenia niewymagające zmian traktatów. Portugalska *Assembleia da República* zaznaczyła, że uczestnictwo parlamentów narodowych powinno odbywać się w obecnych ramach traktatowych.

Na pytanie, gdzie na szczeblu UE powinien być w głównej mierze rozpatrywany wkład parlamentów/izb w treść proponowanego prawodawstwa 13 respondentów spośród 37 wspomniało odnośne grupy robocze Rady, pięciu z nich wymieniło służby Komisji Europejskiej odpowiedzialne za przepisy, a czterech właściwe komisje Parlamentu Europejskiego.

Dziesięć parlamentów/izb (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*, duński *Folketing*, niderlandzka *Tweede Kamer*, fińska *Eduskunta*, niemiecki *Bundestag*, irlandzki *Houses of the Oireachtas*, włoska *Camera dei deputati*, łotewska *Saeima*, maltańska *Kamra tad-Deputati*, polski *Sejm*) stwierdziło, że wkładami parlamentów narodowych powinny zająć się wszystkie trzy instytucje Unii, a fińska *Eduskunta* dodała, że obecnie Rada i jej grupy robocze rzadko zajmowały się nimi. Czeska *Poslanecká sněmovna* oświadczyła, że ten wkład powinien być analizowany w ramach grup roboczych Rady i w ramach służb legislacyjnych Komisji Europejskiej, podczas gdy irlandzki *Houses of the Oireachtas* dodał, że odpowiedzi na ten wkład powinny udzielać służby Komisji Europejskiej. Niderlandzka *Eerste Kamer* wskazała, że wszystko zależy od etapu procedury ustawodawczej i dodała, że gdy wkład dotyczy polityk, powinna go analizować Komisja Europejska, natomiast uzasadnione opinie powinny być rozważane przez wszystkie trzy instytucje Unii.

Pozostałe parlamenty/izby nie wyraziły opinii w tej kwestii (chorwacki *Hrvatski sabor*, hiszpańskie *Cortes Generales*), podczas gdy brytyjska *Izba Lordów* powstrzymała się od wyrażenia jakiegokolwiek opinii z uwagi na prawdopodobne wstąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE.

W ujęciu ogólnym niektóre parlamenty/izby podkreśliły potrzebę zwiększenia interakcji między rządami krajowymi a Komisją Europejską (czeski *Senát*), między parlamentami narodowymi a sprawozdawcami Parlamentu Europejskiego (grecki *Vouli ton Ellinon*, włoski *Senato della Repubblica*), jak i między parlamentami narodowymi a komisarzami europejskimi (belgijska *Chambre des représentants*). Ponadto fińska *Eduskunta* zaznaczyła, że większość wkładów parlamentów „wykracza poza wąską definicję pomocniczości” oraz że należy dołożyć wszelkich starań, aby umożliwić debatę w kwestiach merytorycznych.

ROZDZIAŁ 2

WSPÓŁPRACA MIĘDZYPARLAMENTARNA W LATACH 20. XXI WIEKU

Celem drugiego rozdziału 32. raportu półrocznego jest ocena wartości dodanej współpracy międzyparlamentarnej w celu określenia obszarów, w których można ją wzmocnić w nadchodzącej dekadzie. Rozdział ten ma na celu w szczególności podsumowanie poglądów parlamentów/izb na temat istniejących form współpracy międzyparlamentarnej oraz zgromadzenie ich opinii na temat sposobu jej dalszego rozwoju w przyszłości.

i. Wpływ współpracy międzyparlamentarnej na prawidłowe funkcjonowanie UE

Znacząca większość respondentów (36 z 38) odpowiedziała na pytanie dotyczące wpływu współpracy międzyparlamentarnej na prawidłowe funkcjonowanie UE zgodnie z art. 12 TUE. Jak wynika z odpowiedzi, parlamenty/izby miały na myśli głównie:

- wymianę informacji, poglądów, opinii oraz najlepszych praktyk (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*, belgijska *Chambre des représentants* i belgijski *Sénat*, cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, czeskie *Poslanecká sněmovna* i *Senát*, duński *Folketing*, niderlandzkie *Eerste Kamer* i *Tweede Kamer*, estoński *Riigikogu*, fińska *Eduskunta*, francuskie *Assemblée nationale* i *Sénat*, niemieckie *Bundesrat* i *Bundestag*, grecki *Vouli ton Ellinon*, węgierski *Országgyűlés*, irlandzkie *Houses of the Oireachtas*, włoskie *Camera dei deputati* i *Senato della Repubblica*, łotewska *Saeima*, luksemburska *Chambre des Députés*, słowacka *Národná rada*, słoweńskie *Državni svet* i *Državni zbor*, szwedzki *Riksdag*, brytyjska Izba Lordów i Parlament Europejski);
- umożliwienie lepszej koordynacji, w większości w celu wpływania na instytucje Unii i unijny proces legislacyjny (bułgarskie *Narodno sabranie*, czeski *Senát*, duński *Folketing*, niderlandzkie *Eerste Kamer* i *Tweede Kamer*, francuskie *Assemblée nationale* i *Sénat*, węgierski *Országgyűlés*, włoski *Senato della Repubblica*, litewski *Seimas*, słoweńskie *Državni svet* i *Državni zbor*);
- zapewnienie forum do tworzenia sieci kontaktów między politykami krajowymi i europejskimi (belgijski *Sénat*, czeski *Senát*, niderlandzkie *Eerste Kamer* i *Tweede Kamer*, fińska *Eduskunta*, grecki *Vouli ton Ellinon*, szwedzki *Riksdag*), oraz do prowadzenia nieformalnego dialogu (irlandzkie *Houses of the Oireachtas*), a także nawiązywania kontaktów, które przyczynią się do lepszego zrozumienia europejskich polityk oraz interesów krajowych (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*);
- poprawa nadzoru i kontroli parlamentarnej (polski *Senat*), w tym w ramach analizy zgodności z zasadą pomocniczości (belgijska *Chambre des représentants*, czeski *Senát*, niderlandzka *Tweede Kamer*, litewski *Seimas* i maltańska *Kamra tad-Deputati*);
- przybliżenie spraw UE do obywateli Unii (czeska *Poslanecká sněmovna*, cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, estoński *Riigikogu*, niemiecki *Bundestag*, rumuńska *Camera Deputatilor* i rumuński *Senat* oraz pomoc w promowaniu współodpowiedzialności parlamentów narodowych za polityki i przepisy europejskie (fińska *Eduskunta*);
- podnoszenie poziomu wrażliwości instytucji Unii na narodowe zastrzeżenia dotyczące wniosków ustawodawczych (maltańska *Kamra tad-Deputati*);

- zwiększanie zdolności parlamentów narodowych, jeżeli chodzi o kontrolowanie działań rządów w instytucjach europejskich oraz zwiększanie bezpośredniego wkładu parlamentów i izb narodowych w proces legislacyjny UE (Parlament Europejski).

ii. Sposoby doskonalenia lub reformowania współpracy międzyparlamentarnej

Jeżeli chodzi o obszary współpracy międzyparlamentarnej, które należałoby dalej rozwijać jako obszary o wysokim priorytecie w przyszłości, 34 respondentów wymieniło:

- monitorowanie zasad pomocniczości i proporcjonalności (28 respondentów);
- współpraca w zakresie kontroli wniosków legislacyjnych i polityk budżetowych oraz rozliczanie rządów (27 respondentów);
- wymiana informacji i najlepszych praktyk (25 respondentów);
- wspólne działania parlamentów narodowych (14 respondentów);
- wspólne posiedzenia poświęcone tematom będącym przedmiotem wspólnego zainteresowania (13 respondentów);
- wspólna kontrola nad unijnymi politykami i obszarami (13 respondentów).

Obszary współpracy międzyparlamentarnej, które należałoby dalej rozwijać jako obszary o wysokim priorytecie w przyszłości

Fińska *Eduskunta* wyraziła pogląd, że należy skoncentrować się na jakości, nie na ilości, oraz że konferencje oferują uczestnikom pożyteczne wsparcie w ich pracy w parlamencie krajowym, ale żadna konferencja nie jest w stanie sama w sobie zapewnić demokratycznej kontroli lub legitymizacji.

Parlament Europejski wyraził swoje poparcie dla:

- większego zaangażowania parlamentów narodowych w europejskim semestrze w celu zwiększenia odpowiedzialności krajowej;
- ściślejszej współpracy między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi w

obszarze spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, przy jednoczesnym podkreśleniu znaczenia stosownej demokratycznej odpowiedzialności za decyzje podejmowane w tym obszarze;

- wspólnej kontroli nad unijnymi agencjami wykonawczymi i działaniami.

Słoweński *Državni zbor* wyraził opinię, że współpraca międzyparlamentarna powinna otrzymać większe uprawnienia, jeżeli chodzi o wywieranie wpływu na europejski proces legislacyjny na wszystkich jego etapach, a także że potrzebne są nowe zasady współpracy międzyparlamentarnej.

Czeski *Senát* twierdzi, że należy dalej rozwijać wspólne działanie w formie wkładu z międzyparlamentarnych konferencji. Wkład ten powinien być możliwie jak najbardziej konkretny.

Szwedzki *Riksdag* widzi potrzebę usprawnienia wymiany informacji między parlamentami w ramach analizy zgodności z zasadą pomocniczości oraz wyraził opinię, że nie należy traktować priorytetowo pracy nad zielonymi kartami i podobnymi inicjatywami.

Większość respondentów (25 z 35) dostrzegła potrzebę ulepszenia lub przeprowadzenia reformy obecnych ram współpracy międzyparlamentarnej, natomiast 10 parlamentów/izb – nie. Propozycje respondentów były bardzo różne:

- konferencje międzyparlamentarne powinny wykorzystać potencjał wynikający z ich Regulaminów (w stosownych przypadkach dokonać ich weryfikacji) w celu wydania konkluzji (cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, czeski *Senát*, grecki *Vouli ton Ellinon*., polski Senat, Parlament Europejski) niosących istotne skutki oraz na temat których instytucje Unii przekazałyby odpowiednie informacje zwrotne (czeska *Poslanecká sněmovna*);
- poprawa międzyparlamentarnych posiedzeń komisji – powinny one być bardziej ukierunkowane i interaktywne, więcej czasu na wymianę międzyparlamentarną, wykorzystanie narzędzi do wideokonferencji, wkład parlamentów narodowych w ich organizację (niemiecki *Bundestag*, węgierski *Országgyűlés*, włoski *Senato della Repubblica*);
- kontynuacja rozwijania i usprawniania IPEX (francuski *Sénat*, węgierski *Országgyűlés*, szwedzki *Riksdag*) oraz wykorzystanie nowoczesnej technologii tam, gdzie jest to możliwe (szwedzki *Riksdag*);
- lepsza koordynacja w odniesieniu do przygotowywania agendy prezydencji Trojki (francuskie *Assemblée nationale*) oraz posiedzeń, w tym więcej działań następczych (szwedzki *Riksdag*);
- ogólnie rzecz biorąc, mniej przemówień i przygotowywanych oświadczeń, a więcej miejsca na wymianę i dyskusję podczas lepiej zaplanowanych posiedzeń (niemiecki *Bundesrat*), a także wzmocnienie interaktywnych debat (Parlament Europejski) za pomocą nowych metod pracy takich jak panele dyskusyjne (niderlandzka *Tweede Kamer*) oraz udział głównych mówców w dyskusji i udzielanie przez nich odpowiedzi na pytania (czeska *Poslanecká sněmovna*);
- zapewnienie, aby odpowiedni komisarze uczestniczyli osobiście w konferencjach międzyparlamentarnych takich jak COSAC, Konferencja międzyparlamentarna w sprawie stabilności, koordynacji i zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej oraz Konferencja w sprawie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa / wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (polski Sejm);
- szybsza i właściwa komunikacja oraz usprawnienie współpracy i wymiany istotnych informacji między różnymi formatami współpracy międzyparlamentarnej, mianowicie poprzez ocenę potencjału wykorzystania istniejących zasobów sekretarskich w celu rozwoju synergii (portugalska *Assembleia da República*);

- zwiększenie wydajności międzyparlamentarnych organów bez zwiększania ich liczby oraz zagwarantowanie możliwości organizacji dodatkowych sektorowych posiedzeń międzyparlamentarnych w ramach wymiaru parlamentarnego (luksemburska *Chambre des Députés*);
- wzmocnienie dyskusji na temat europejskich wniosków ustawodawczych przez zaproszenie parlamentów narodowych do uczestnictwa w co najmniej jednej sesji komisji Parlamentu Europejskiego (włoski *Senato della Repubblica*);
- ukierunkowanie posiedzeń COSAC bardziej na tematy związane z europejską polityką publiczną oraz zaproszenie na międzyparlamentarne konferencje przewodniczących komisji ds. spraw UE w celu zapewniania ich związku z COSAC (francuski *Sénat*);
- ustanowienie mniejszych międzyparlamentarnych grup roboczych, które będą się częściej spotykać (włoska *Camera dei deputati*).

Ponadto niektóre parlamenty/izby odniosły się do grupy roboczej ds. aktualizacji wytycznych z Lizbony z 2008 r. (duński *Folketing*, niemiecki *Bundestag*, maltańska *Kamra tad-Deputati*), a węgierski *Országgyűlés* stwierdził, że jest to odpowiedni sposób poprawy ram współpracy międzyparlamentarnej. Szwedzki *Riksdag* był zdania, że grupa robocza może „wyjaśnić, w jaki sposób działa obecnie współpraca, przez przedstawienie jej aktualnego opisu”.

Fińska *Eduskunta* stwierdziła, że obecne ramy zapewniają użyteczną strukturę do wymiany poglądów i najlepszych praktyk między parlamentami narodowymi i Parlamentem Europejskim, oraz dodała, że wartość dodana każdej konferencji zależy od pracy i ambicji każdej prezydencji.

ii. Wsparcie administracyjne dla współpracy międzyparlamentarnej

Większość respondentów (26 z 34) nie widzi potrzeby dalszego rozwijania lub modyfikowania roli przedstawicieli parlamentów narodowych i urzędników łącznikowych w Brukseli. Osiem parlamentów/izb uważa za konieczne dalsze rozwijanie modyfikowanie roli przedstawicieli parlamentów narodowych i urzędników łącznikowych.

Respondenci podkreślali następujące kwestie:

- poszanowanie dla faktu, iż każdy parlament narodowy/izba narodowa zapewnia specjalny mandat dla swojego własnego przedstawiciela w Brukseli (estoński *Riigikogu*, fińska *Eduskunta*, grecki *Vouli ton Ellinon*, maltańska *Kamra tad-Deputati*, polski Sejm, szwedzki *Riksdag*);
- wartość przedstawicieli parlamentów narodowych znajdujących się w Brukseli jako sieci wymiany informacji i koordynacji (niemiecki *Bundesrat*, maltańska *Kamra tad-Deputati*, polski Sejm);
- lepsza koordynacja z korespondentami IPEX, zwłaszcza jeżeli chodzi o kontrolę wniosków (belgijskie *Chambre des représentants* i *Sénat*, szwedzki *Riksdag*) oraz ECPRD (szwedzki *Riksdag*).

Niemiecki *Bundesrat* zauważył, że należy wzmocnić rolę przedstawicieli krajowych w sposób, który umożliwi i ułatwi wymianę informacji tak wcześnie, jak jest to możliwe pod względem logistycznym, co umożliwiłoby innym korzystanie z wykonanej już gdzie indziej pracy związanej z kontrolą parlamentarną. Opinię tę podziela szwedzki *Riksdag*, zauważając, że oficjalne informacje na temat rozpatrywania przez parlamenty dokumentów unijnych oraz na temat ich procedur pracy powinny być w większym stopniu bezzwłocznie dostępne w ramach IPEX. Francuskie *Assemblée nationale* podkreśliło potrzebę wzmocnienia wartości sieci stworzonej przez tych przedstawicieli, natomiast węgierski *Országgyűlés* sugeruje, że sieć można byłoby wykorzystywać w bardziej skoordynowany sposób, w

szczególności jeżeli chodzi o wnioski instytucji Unii o przekazanie informacji oraz w odniesieniu do organizowania tematycznych posiedzeń. Maltańska *Kamra tad-Deputati*, podkreślając potrzebę usprawnienia wymiany informacji, dodaje, że mimo iż uznaje różny zakres mandatów udzielanych przez parlamenty/izby, uważa, że powinien jednak istnieć zestaw podstawowych funkcji, który służyłby jako podstawa, w oparciu o którą mogliby działać przedstawiciele.

Słowacka *Národná rada* zauważa, że nie ma w chwili obecnej stałego przedstawiciela w Parlamencie Europejskim.

Parlament Europejski przypomniał o swoim wkładzie we współpracę międzyparlamentarną oraz we wspieranie parlamentów narodowych przez przyjmowanie ich przedstawicieli w swoich siedzibach w Brukseli i Strasburgu od 1991 r. Obecnie Parlament Europejski gości 52 osoby pracujące dla 38 parlamentów/izb narodowych.

W odniesieniu do kwestii, czy sekretariat COSAC mógłby zostać w przyszłości zaangażowany również we wspieranie innych cyklicznych konferencji międzyparlamentarnych, opinie były podzielone. Jeżeli miałyby miejsce ogólny przegląd zadań i zasobów sekretariatu COSAC, nieduża większość (19 z 33 respondentów) podzielałaby opinię, że sekretariat COSAC mógłby zostać w przyszłości zaangażowany we wspieranie innych cyklicznych konferencji międzyparlamentarnych, natomiast 14 parlamentów/izb stwierdziło, że nie poparłoby takiego stanowiska. Czeski *Senát* wyjaśnił swoją odpowiedź twierdzącą, stwierdzając, że udzieliliby odpowiedzi „brak opinii”, gdyby była taka możliwość, niemniej jednak uważa ten pomysł za „logiczny”.

Fińska *Eduskunta* jest zdania, że już dawno należało przeprowadzić ogólny przegląd struktury sekretariatu COSAC obejmujący zadania, zasoby i finansowanie, a najbardziej skutecznym i opłacalnym sposobem zapewnienia takiego samego poziomu wsparcia innym konferencjom międzyparlamentarnym byłoby zaangażowanie sekretariatu. Fińska *Eduskunta* zasugerowała, że można byłoby stworzyć wspólny sekretariat dla wszystkich konferencji, co wymagałoby „większych zasobów kadrowych, jednolitej struktury płac i stałych składek rocznych, jak również ograniczenia obecnych funkcji, które nie są niezbędne, takich jak raporty półroczne”.

Słowacka *Národná rada* oraz polski Sejm popierają pomysł, aby rola sekretariatu COSAC we wspieraniu konferencji międzyparlamentarnych została wzmocniona i rozszerzona. Szwedzki *Riksdag* uważa, że korzystanie ze stałych zasobów sekretariatu COSAC do innych międzyparlamentarnych celów promowałoby nie tylko efektywne gospodarowanie zasobami, ale także koordynację. Portugalska *Assembleia da República*, nie udzielając bezpośredniej odpowiedzi, zauważa, że jest to możliwość, którą warto przeanalizować i ocenić, zwłaszcza w kontekście istniejącej potrzeby synergii między konferencjami międzyparlamentarnymi oraz tego, że parlamenty/izby narodowe zgromadziły w sekretariacie COSAC wspólne zasoby, które można wzmocnić. Według maltańskiej *Kamra tad-Deputati* do powodzenia COSAC przyczyniła się w dużej mierze zorganizowana administracja, której doświadczenie mogłoby przynieść korzyść innym międzyparlamentarnym konferencjom.

Według austriackich *Nationalrat* i *Bundesrat* oraz irlandzkich *Houses of the Oireachtas* była to kwestia, którą powinni się zająć sekretarze generalni lub przewodniczący parlamentów UE.

Spośród 14 parlamentów/izb, które nie podzielają opinii, że sekretariat COSAC mógłby zostać w przyszłości zaangażowany we wspieranie innych cyklicznych konferencji międzyparlamentarnych, niderlandzka *Eerste Kamer* zauważa, że istnieje zapotrzebowanie na profesjonalny sekretariat, który wspierałby inne konferencje i zapewniałby ciągłość i spójność między kolejnymi prezydencjami, ale

podkreśla znaczenie zwrócenia w pierwszej kolejności uwagi na tryb realizacji tego pomysłu.

Cypryjski *Vouli ton Antiprosopon* zauważa, że sekretariat COSAC ustanowiono na mocy Regulaminu COSAC po przeprowadzeniu dyskusji i osiągnięciu kompromisu. Sekretariat ten dostosowany jest do prac i procedur COSAC, w związku z czym powinien on być przeznaczony do realizacji tego zadania. Parlament Cypru dodaje, że „gdyby ten sam sekretariat miał wspierać inne konferencje, pojawiłyby się zbyt duże komplikacje i trudności praktyczne”.

Łotewska *Saeima* dodała do swojej odpowiedzi uwagę, że podzielałaby tę opinię, gdyby COSAC miała pełnić funkcję konferencji parasolowej w przypadku reformy praktyk współpracy międzyparlamentarnej na większą skalę.

Ponadto włoski *Senato della Repubblica* wyraził opinię, że należy powierzyć COSAC główną rolę łączącą sukcesję rotacyjnych prezydencji Rady UE z parlamentarzystami wszystkich państw członkowskich, aby zająć się kluczowymi kwestiami dotyczącymi UE. Zdaniem szwedzkiego Riksdag, format posiedzeń plenarnych COSAC można by unowocześnić, na przykład poprzez naprzemienne sesje plenarne z równoległymi warsztatami tematycznymi dotyczącymi odpowiednich punktów porządku obrad oraz przegląd formatu i funkcji posiedzeń przygotowawczych przewodniczących COSAC.

ROZDZIAŁ 3

OCENA RAPORTU PÓLROCZNEGO

Celem trzeciego rozdziału 32. raportu półrocznego jest ocena znaczenia raportu półrocznego oraz jego obecnego formatu.

i. Raport półroczny jako narzędzie służące wzmocnieniu współpracy parlamentarnej

Na pytanie o to, czy raport półroczny jest istotnym elementem pracy COSAC, większość parlamentów/izb (22 z 35 respondentów) udzieliło odpowiedzi twierdzącej. Mniej niż połowa wszystkich respondentów (13 parlamentów/izb) odpowiedziała przecząco.

Większość parlamentów/izb określiła wymianę najlepszych praktyk i opinii parlamentarnych na temat unijnych polityk jako główny wkład raportu COSAC (belgijskie *Chambre des représentants* i *Sénat*, bułgarskie *Narodno sabranie*, cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, duński *Folketing*, niderlandzka *Eerste Kamer*, niemiecki *Bundestag*, francuski *Sénat*, włoski *Senato della Repubblica*, luksemburska *Chambre des Députés*, słoweński *Državni svet*, słoweński *Državni zbor*, brytyjska Izba Lordów), a niektóre parlamenty/izby zauważyły, że raport zawiera zapis najlepszych praktyk (grecki *Vouli ton Ellinon*) lub stanowi „filar pamięci instytucjonalnej COSAC” (cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*). Duński *Folketing* stwierdził również, że raporty ułatwiły lepszą wymianę najlepszych praktyk między parlamentami w obszarach o wysoce istotnym znaczeniu, dodając, że raporty zapewniły na przykład dostęp do informacji porównawczych dotyczących tego, które dokumenty UE parlamenty narodowe otrzymują od swoich rządów.

Niektóre parlamenty/izby podkreśliły jednak, że raport rzadko prowadzi do dyskusji na posiedzeniu plenarnym COSAC (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*, niderlandzka *Eerste Kamer*, fińska *Eduskunta*), a Parlament Europejski zasugerował, że po publikacji raportu mogłaby nastąpić debata polityczna i wnioski w celu podniesienia jego wartości dodanej. Zwrócono wreszcie uwagę, iż raport może również służyć za użyteczny punkt odniesienia dla pracowników parlamentów oraz naukowców w kwestiach związanych z rolą parlamentów narodowych w UE (cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, węgierski *Országgyűlés* maltańska *Kamra tad-Deputati*). Węgierski *Országgyűlés* uznał go ponadto za dokument uzupełniający debatę COSAC.

Czeski *Senát* oświadczył, że jest on użyteczny dopóki wykorzystuje się go do gromadzenia informacji i stanowisk w celu opracowania informacji i wniosków COSAC.

Chociaż słoweński *Državni zbor* nie uznaje raportu za konieczny, uważa go za użyteczny przede wszystkim z tych samych przyczyn, co wymienione powyżej, mianowicie ze względu to, że daje parlamentom narodowym/izbom wgląd w opinie innych parlamentów. Podobnie estoński *Riigikogu* również dostrzega przydatność raportu, chociaż nie uznaje go za niezbędny.

Opinie były jednak podzielone co do częstotliwości publikacji, przy czym połowa respondentów (17 z 38 parlamentów/izb) oświadczyła, że raport powinien być nadal publikowany co pół roku, natomiast druga połowa (17 parlamentów/izb) oświadczyła, że o wydawaniu lub niewydawaniu raportu powinny decydować poszczególne prezydencje. Cztery parlamenty/izby nie miały zdania na ten temat.

Większość parlamentów/izb (21 z 35 respondentów) było zdania, iż raporty w obecnej formie zapewniają wystarczająco rzetelny opis rozpiętości opinii reprezentowanych w poszczególnych parlamentach/izbach, natomiast 14 parlamentów/izb nie podzielało tej opinii.

Dwudziestu trzech respondentów udzieliło szczegółowych odpowiedzi. Ci, którzy twierdzili, że raport ten zapewnia wystarczająco dokładny opis rozpiętości opinii mówili, że raporty prezentują opinie w sposób jasny, dokładny i zwięzły (słoweński *Državni svet*) lub dość dobry (polski *Sejm*), i odnotowywali, że więcej informacji na temat stanowiska poszczególnych parlamentów/izb dostarczał załącznik (francuski *Sénat*). Grecki *Vouli ton Ellinon* uważał, że pomimo faktu, iż odpowiedzi na raporty półroczne udzielają głównie pracownicy administracji, pozostaje on ważnym i bezpośrednim źródłem informacji. Podobnie maltańska *Kamra tad-Deputati* oświadczyła, że raport jest użytecznym narzędziem dla niewielkich parlamentów, które pomagają w doskonaleniu procedur kontroli i zwiększaniu ich skuteczności. Rumuńska *Camera Deputaţilor* stwierdziła, że z przyczyn zarówno „konceptyjnych, jak i administracyjnych” może być trudno uwzględnić wszystkie różniące się opinie. Austriacki *Nationalrat* i *Bundesrat* dodały, że kwestionariusz można by dostosować w taki sposób, aby lepiej uwzględniał zdania odrębne grup politycznych.

Parlament Europejski zauważył, że raport powinien być precyzyjny i zwięzły oraz że różnorodność polityczną odzwierciedla najlepiej skład delegacji parlamentów narodowych na posiedzeniach COSAC.

Ci, którzy byli zdania, że raport nie zapewniał wystarczająco dokładnego opisu rozpiętości opinii mówili, że tematy były często zbyt powierzchowne (luksemburska *Chambre des Députés*), zadane pytania zbyt ogólnikowe i niejasne (czeski *Senát*) lub że trudno było udzielić odpowiedzi uwzględniającej dodatkowe niuanse na pytania TAK/NIE, biorąc pod uwagę fakt, iż pytania te miały często charakter polityczny (niderlandzka *Eerste Kamer*). Szwedzki *Riksdag* podkreślił, że ze względu na różne rodzaje respondentów w parlamentach/izbach, trudno jest dokonać ich obiektywnego porównania. Szwedzki *Riksdag* zauważył ponadto, że praktycznie niemożliwe było udzielenie odpowiedzi na wszystkie rodzaje pytań, w których należało dokonać oceny, a ograniczone pole na odpowiedź nie dawało zbyt wiele miejsca na uwzględnienie możliwych opinii mniejszościowych w parlamentach. Łotewska *Saeima* zasugerowała, że parlamenty/izby powinny mieć możliwość przysyłania odpowiedzi na pytania w oparciu o własne zwyczaje i praktyki, w tym w zakresie zgłaszania odrębnych opinii mniejszości. Niemiecki *Bundestag* stwierdził, że trudno jest udzielić odpowiedzi o ile parlament lub komitet nie podejmą formalnej decyzji w danej kwestii.

Duński *Folketing* stwierdził, iż wiele prezydencji COSAC próbowało wykorzystywać raport do uzyskania wiedzy na temat poglądów politycznych w parlamentach, co jego zdaniem mogło być w niektórych przypadkach istotne, lecz sprawiło, że „zadanie sporządzania odpowiedzi na rosnącą liczbę pytań, które często miały polityczny charakter, stało się bardzo obciążające”.

Fińska *Eduskunta* uznała, że „z konieczności uproszczony format kwestionariuszy prowadzi do nadmiernego upraszczania złożonych opinii i argumentów politycznych” i zauważyła, że istnieje „ryzyko wykorzystywania raportów jako dowodu na poparcie innych badań, chociaż brak im niezbędnej dyscypliny metodycznej”. Podobnie słoweński *Državni zbor* zwrócił uwagę, iż opinie przedstawione w raporcie nie mogą być dokładne, ponieważ nie reprezentują one opinii wszystkich partii politycznych w poszczególnych parlamentach.

Węgierski *Országgyűlés* zwrócił uwagę, iż odpowiedzi na pytania udzielali najczęściej pracownicy i w konsekwencji odpowiedzi te były w większości „sformalizowane i schematyczne”. Hiszpańskie *Cortes Generales* były zdania, że celem tego raportu powinno być dzielenie się informacjami na temat najlepszych praktyk oraz pracy wykonywanej przez parlamenty, i w związku z tym parlamentom narodowym nie powinny być zadawane pytania o poglądy polityczne wyrażane przez poszczególne parlamenty/izby.

ii. Metody sporządzania raportów w przyszłości

Na pytanie, czy istnieje potrzeba reformy lub zmiany formatu i treści raportu półrocznego, większość parlamentów/izb (23 z 34 respondentów) odpowiedziała twierdząco. Jedenaście parlamentów/izb było

zadowolonych z bieżącego formatu raportu.

Niektóre parlamenty/izby zasugerowały, że raporty mogłyby w większym stopniu koncentrować się na konkretnych zagadnieniach, aby zapewnić bardziej dogłębne spojrzenie na wybrany obszar (belgijski *Sénat*, francuskie *Assemblée nationale*, niemiecki *Bundesrat*, luksemburska *Chambre des Députés*, polski *Senat*), lub być bardziej skonkretyzowane i lepiej powiązane z debatą polityczną COSAC (czeski *Senát*, niderlandzka *Eerste Kamer*, łotewska *Saeima*, Parlament Europejski). Z drugiej strony maltańska *Kamra tad-Deputati* była zdania, że tematy niekoniecznie powinny odzwierciedlać punkty porządku dziennego posiedzenia plenarnego COSAC, dodając, że powinno się podjąć wysiłki, aby uniknąć powtarzania treści z jednego kwestionariusza w drugim. Belgijska *Chambre des représentants* była zdania, że w stosownych przypadkach raport mógłby być sporządzany we współpracy z kolejnymi prezydencjami, aby opracować raport roczny.

Wracając do kwestii tego, czy poszczególne prezydencje powinny samodzielnie decydować o wydaniu raportu, co do której opinie był podzielone, pięć parlamentów/izb zaproponowało, że wydanie raportu można uzależnić od decyzji aktualnej prezydencji (duński *Folketing*, niderlandzka *Tweede Kamer*, fińska *Eduskunta*, litewski *Seimas*, Parlament Europejski), przy czym litewski *Seimas* dodał, iż w takim przypadku format i treść raportu również zależałyby od decyzji tej prezydencji. Parlament Europejski podkreślił ponadto, że po sporządzeniu raportu powinno się go wykorzystywać pod względem politycznym w pracach COSAC.

Duński *Folketing* zasugerował, że w przyszłości raporty COSAC powinny koncentrować się na badaniu rzeczywistych zmian w zakresie procedur i praktyki istotnych dla kontroli parlamentarnej dotyczącej spraw UE.

Wielu respondentów wyraziło swoje zaniepokojenie faktem, iż format raportu nie zawsze odzwierciedla różnorodność systemów parlamentarnych oraz, że kwestionariusze powodują ryzyko zbytniego uproszczenia złożonych tematów, a także, że na pytania o charakterze politycznym często trudno jest udzielić odpowiedzi (cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, niemiecki *Bundestag*, maltańska *Kamra tad-Deputati*, szwedzki *Riksdag*). Francuski *Sénat* zasugerował, że wykorzystanie grafiki mogłoby sprawić, że raport byłby bardziej dostępny, a rumuńska *Camera Deputaţilor* oświadczyła, że „strukturę i organizację należy zaktualizować, aby odzwierciedlała obecny cyfrowy charakter mediów”. Austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat* zauważyły ponadto, że raporty okazały się „pracochłonnym zadaniem dla sekretariatu COSAC, rotacyjnej prezydencji oraz parlamentów narodowych”, która to opinia została odzwierciedlona również w odpowiedzi szwedzkiego *Riksdagu*.

Przyznając, że nie widzi potrzeby reformowania lub zastępowania formatu i treści raportu, cypryjski *Vouli ton Antiprosopon* zasugerował mniej skomplikowane i krótsze kwestionariusze, tematy wybierane ze względu na istotność dla debat i procedur w parlamentach narodowych oraz krótsze i bardziej konkretne raporty.

Jeżeli chodzi o określenie głównej roli raportów półrocznych w zakresie wzmocnienia współpracy międzyparlamentarnej w UE lub zdolność ich odpowiednich parlamentów/izb do wpływania na politykę UE, wielu respondentów zwróciło uwagę na różne obszary, w których raport dostarczył im wartości dodanej.

Wiele parlamentów/izb za główną rolę raportu uznawało zapewnianie najlepszych praktyk, przy czym niektórzy respondenci podkreślali fakt, że zapewnił on punkty odniesienia dla praktyki parlamentarnej i służył jako narzędzie dla analizy porównawczej (austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat*, bułgarskie *Narodno sabranie*, duński *Folketing*, estoński *Riigikogu*, fińska *Eduskunta*, grecki *Vouli ton Ellinon*, portugalska *Assembleia da República*, słowacka *Národná rada*, szwedzki *Riksdag*, Parlament Europejski). Pomimo tego austriackie *Nationalrat* i *Bundesrat* zauważyły również, iż raport rzadko prowadził do dogłębnej dyskusji czy analizy. Polski *Senat* oświadczył, że chociaż raport stanowi źródło informacji dla poszczególnych osób i instytucji,

ma on niewielki wpływ na pracę parlamentów.

Maltańska *Kamra tad-Deputati* zauważyła, że raport może pomóc w określeniu najlepszych praktyk w odniesieniu do pewnych kwestii proceduralnych, a także służyć za podstawę dalszej współpracy dwustronnej w zakresie określonych tematów. Litewski *Seimas* zauważył również, że raporty dotyczące konkretnych tematów (takich jak zarządzanie gospodarką oraz monitorowanie zasady pomocniczości) dostarczyły użyteczne informacje dotyczące praktyk kontroli parlamentarnej w UE, pomagając mu tym samym w doskonaleniu własnych procedur. Słoweński *Državni svet* podzielił tę opinię, stwierdzając, że raport umożliwił jego parlamentowi/izbie przeprowadzenie przeglądu działań w obszarze współpracy międzyparlamentarnej i kontroli. Niderlandzka *Eerste Kamer* udzieliła dokładniejszej odpowiedzi, odwołując się do przykładu, gdy duńska izba zaproponowała dodanie pytania we wcześniejszym raporcie, na podstawie udzielonych odpowiedzi stwierdzono wówczas, że parlament ten/izba ta nie ma takiego samego dostępu do dokumentów Rady Unii Europejskiej, co pozostałe parlamenty UE, co doprowadziło do tego, że rząd duński przyznał izbie dostęp do Portalu Delegatów, a raport okazał się zatem „ogromnie pomocny w lepszym informowaniu duńskiego parlamentu”.

Słoweński *Državni zbor* dodał, że raport dał parlamentom narodowym możliwość znalezienia odpowiednich partnerów dla wspólnych działań na szczeblu UE, służąc jako narzędzie do znalezienia parlamentów narodowych o podobnych opiniach. Szwedzki *Riksdag* również był zdania, że wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk może pomóc we wzmocnieniu form współpracy międzyparlamentarnej, odwołując się do przykładu projektu pilotażowego przeprowadzonego przed wprowadzeniem parlamentarnego systemu analizy zgodności z zasadą pomocniczości. Podobnie łotewska *Saeima* poinformowała w odpowiedzi, że raport półroczny wzmacnia współpracę międzyparlamentarną.

Parlament Europejski stwierdził, że raport półroczny jest „znakomitym narzędziem do wymiany i porównywania najlepszych praktyk, a także całego spektrum działań parlamentarnych związanych ze sprawami UE” oraz zbiorem stanowisk przyjętych przez parlamenty narodowe w odniesieniu do określonych pytań. Brytyjska *Izba Lordów* była w swojej odpowiedzi bardziej konkretna, odwołując się do ostatniego raportu półrocznego, który rzucił światło na dominujące postawy wśród parlamentów narodowych względem przyszłych relacji między Zjednoczonym Królestwem a UE po wyjściu Wielkiej Brytanii z UE, dodając, że „okazał się on bardzo pomocnym źródłem dla komisji ds. UE Izby Lordów”.

Wiele parlamentów/izb uznało wartość raportu półrocznego jako przeglądu opinii i poglądów parlamentów w odniesieniu do konkretnych pytań (czeska *Poslanecká sněmovna*, francuski *Sénat*, węgierski *Országgyűlés*, rumuńska *Camera Deputatilor*, rumuński *Senat*, włoska *Camera dei deputati*, włoski *Senato della Repubblica*). Francuski *Sénat* zauważył, że raporty półroczne zapewniają kompleksowy przegląd stanowisk i metod pracy przyjętych przez parlamenty UE, co trudno byłoby uzyskać w inny sposób. Węgierski *Országgyűlés* podkreślił fakt, że raporty półroczne zapewniają ogólny przegląd najważniejszych priorytetów prezydencji wraz z opiniami parlamentów narodowych. Czeska

Poslanecká sněmovna odniosła się również do korzyści, jaką jest dostęp do zbioru stanowisk i opinii przyjętych przez parlamenty narodowe, dodając że daje to również możliwość przekazywania informacji zwrotnej przez parlamenty narodowe instytucjom Unii Europejskiej.

Wiele parlamentów/izb zwróciło uwagę, że na podstawie raportów półrocznych sporządzają one stanowiska parlamentów narodowych dotyczące szeregu kwestii (cypryjski *Vouli ton Antiprosopon*, polski *Sejm*). Niemiecki *Bundestag* stwierdził, że raport zapewnia punkt wyjścia dla dalszych debat dzięki wykorzystaniu zawartych w nim ustaleń, a czeski *Senát* uznał informacje i koncepcje innych parlamentów za cenne. Polski *Sejm* zwrócił również uwagę na to, że raport ten służy jako podstawa podczas sporządzania uwag COSAC.

Hiszpańskie *Cortes Generales* zwróciły uwagę na wartość archiwalną, jaką stanowią raporty półroczne, opisując je jako „cenne narzędzie, które umożliwia parlamentom narodowym prowadzenie rejestru szerokiego wachlarza tematów, jakimi zajmuje się COSAC”, dodając, że „służy on, i to nie tylko światu akademickiemu, jako archiwum najlepszych praktyk i doświadczeń, jakimi dzielą się parlamenty w trakcie posiedzeń COSAC w odniesieniu do tematów wybieranych przez poszczególne prezydencje”. Podobnie cypryjski *Vouli ton Antiprosopon* zauważył, że informacja ta była użyteczna dla naukowców w trakcie ich badań nad rolą parlamentów narodowych i podczas proponowania sposobów wpływania na polityki UE.

Odpowiedź portugalskiej *Assemblei da República* stanowiła syntezę powyższego i stwierdzono w niej, iż raport półroczny daje możliwość przeprowadzenia jasnej analizy zagadnień będących przedmiotem wspólnych zainteresowań, umożliwia mapowanie stanowisk i podejść instytucjonalnych przyjmowanych przez parlamenty narodowe i ułatwia wymianę najlepszych praktyk i uczenie się na podstawie doświadczeń innych parlamentów.

Zarówno belgijska *Chambre des représentants*, jak i belgijski *Sénat* nie mogą określić żadnych uwag, ponieważ raporty półroczne nie były omawiane w ich odpowiednich izbach. Niderlandzka Tweede Kamer stwierdziła również, że na forum tej izby raportów nie omawiano.

32.

Raport półroczny

COSAC